

Večst 4.11.14 800

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE

Nacrt

PRIJEDLOG ZAKONA O REGIONALNOM RAZVOJU
REPUBLIKE HRVATSKE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, listopad 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O REGIONALNOM RAZVOJU REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

A) Ocjena stanja

Uravnoteženi regionalni razvoj od iznimnog je značaja za ukupni gospodarski rast i razvoj Republike Hrvatske, te je stoga potrebno da i zakonsko rješenje na odgovarajući način uređuje i kontinuirano poboljšava pristup ovoj problematici.

Postojeće zakonsko rješenje, Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, 153/2009) potrebno je dvojako unaprijediti. S jedne strane nužno je postojeći Zakon prilagoditi vremenima teške ekonomske i financijske krize u kojima se s dodatnom iznimnom pažnjom javna sredstva trebaju učinkovito usmjeravati u poticanje regionalnoga razvoja. S druge strane potrebno je unaprijediti određena zakonska rješenja institucionalnog i strateškog okvira politike regionalnoga razvoja i prilagoditi ih novim usmjerenjima kohezijske politike Europske unije koja nisu adekvatno zastupljena u postojećem normativnom okviru politike regionalnoga razvoja, kao što je to slučaj s problematikom razvoja urbanih područja. Uredba broj 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za regionalni razvoj od 17. prosinca 2013. obvezuje zemlje članice da najmanje 5% sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj moraju usmjeriti za održivi urbani razvoj putem strategija. Strategijama se predviđaju integrirane mjere za suočavanje s ekonomskim, socijalnim, okolišnim, demografskim i klimatskim izazovima. Ovako konkretno obvezivanje zemalja članica dovoljno jasno pokazuje potrebu prilagodbe nacionalnih zakonodavnih okvira i politika novim usmjerenjima kohezijske politike kako bi se Republika Hrvatska i u tom pogledu što bolje pripremila za korištenje fondova Europske unije.

Pored prilagodbe novim odrednicama kohezijske politike važno je istaknuti kako se jedan od tri ključna cilja Republike Hrvatske u pogledu korištenja fondova Europske unije u razdoblju 2014.-2020. odnosi na smanjenje regionalnih nejednakosti. Međutim, postojeće poticajne mjere u važećem zakonskom okviru politike regionalnoga razvoja nisu se u tom pogledu posebno vezale za pitanje korištenja fondova Europske unije, a koji će u idućim desetljećima biti jedni od glavnih izvora financiranja razvojnih projekata na lokalnoj i regionalnoj razini. Stoga je potrebno da se i u okviru Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske osigura postojanje posebne pomoći slabije razvijenim područjima namijenjene što uspješnijem korištenju fondova Europske unije.

Nadalje, kako bi se osigurala što kvalitetnija utemeljenost i povezanost strateških ciljeva politike regionalnoga razvoja i djelovanja središnjih državnih tijela, a prije svega ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, nužno je osigurati odgovarajuće programske podloge koji će

olakšati planiranje specifičnih mjera i projekata u funkciji dostizanja temeljnih strateških ciljeva politike regionalnoga razvoja. Takve programske podloge nužno moraju povezati dva komplementarna cilja: prvo, smanjenje regionalnih nejednakosti kroz posebne intervencije usmjerene isključivo prema slabije razvijenim područjima i drugim područjima s razvojnim posebnostima, i drugo, jačanje konkurentnosti svake regionalne jedinice, pri čemu se posebna pažnja mora pokloniti gradovima kao ključnim nositeljima regionalnog rasta i razvoja.

Dodatni problemi koji su ostali neriješeni i nakon donošenja prvog zakona, a koji će se u narednom razdoblju zasigurno produbiti ukoliko se pravodobno ne intervenira, su nastavak postojanja različitih sustava u kojima se sličnim mjerama potiče razvoj različitih kategorija područja čiji razvoj država dodatno pomaže. Drugim riječima, poticajne mjere za razvoj se još uvijek vežu za različite sustava kategorizacije područja čiji se razvoj dodatno potiče, pri čemu su neki od njih potpuno neodgovarajući u metodološkom smislu te dovode do značajnih nelogičnosti u izboru područja kojima se dodjeljuje pomoć iz državnog proračuna. Uslijed neusklađenog stvarnog stanja s normativnim rješenjima središnja država pomaže neka područja koja po svojim društveno-gospodarskim obilježjima to nikako ne opravdavaju. Takvo stanje je posebno neodrživo u situaciji teške gospodarske situacije koja se vrlo negativno odražava i na mogućnosti državnog proračuna da pomaže slabije razvijena područja pri čemu je potrebno osigurati što veću učinkovitost u dodjeli pomoći. Stoga je potrebno čim prije završiti proces vezivanja poticajnih mjera za sustav kategorizacije područja prema stupnju razvijenosti kako je to bilo predviđeno postojećim Zakonom.

S ciljem olakšavanja mogućnosti korištenja fondova Europske unije kao izvora financiranja investicija za jedinice lokalne i područne samouprave na potpomognutim područjima te na područjima s razvojnim posebnostima, uvodi se kao trajna mjera obveza nadležnog ministarstva za regionalni razvoj za osiguranje sredstava za sufinanciranje pripreme i provedbe projekata sukladno proračunskim mogućnostima. Na taj će se način pospješiti korištenje fondova Europske unije upravo u onim područjima Republike Hrvatske koja najviše zaostaju za prosjekom Europske unije prema stupnju razvijenosti.

Usprkos nizu povoljnosti koje predviđaju različiti zakoni koji reguliraju problematiku financiranja jedinica lokalne samouprave, fiskalni kapacitet lokalnih jedinica na potpomognutim područjima i dalje su vrlo slabi. S druge strane, mogućnosti državnog proračuna da dodatno doprinese daljnjem jačanju fiskalnog kapaciteta tih jedinica vrlo su ograničene s obzirom na potrebu daljnje fiskalne konsolidacije. Stoga se kao jedna od dodatnih mjera za poticanje razvoja lokalnih jedinica na slabije razvijenim područjima predlaže uvođenje obveze javnim ustanovama nadležnim za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima koje ostvaruju značajne financijske prihode da uplaćuju jedan dio ostvarenih prihoda od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja kao novčanu pomoć jedinicama lokalne samouprave koje na svojem području imaju evidentirana zaštićena prirodna područja. Na taj bi se način dodatno potpomogao razvoj pojedinih jedinica na slabije razvijenim područjima i povećali izgledi za smanjivanje razine njihovog zaostajanja za prosjekom Republike Hrvatske.

Obzirom na širu društvenu važnost problematike regionalnoga razvoja te jako veliki broj jedinica lokalne i regionalne samouprave potrebno je dodatno osnažiti institucionalni okvir za planiranje i praćenje rezultata politike regionalnog razvoja te za što učinkovitiju komunikaciju i suradnju središnje, regionalne i lokalne razine. Partnerska vijeća na razini statističkih regija (NUTS 2 regije) još uvijek nisu postala funkcionalna, što se posljedično odrazilo i na kvalitetu suradnje i koordinacije središnje, državne i lokalne razine. Jedan od razloga nefunkcioniranja

partnerskih vijeća leži u jako velikom broju dionika koje je potrebno uključiti u rad takvih tijela te njihovoj značajnoj geografskoj heterogenosti, što znatno otežava postupak usuglašavanja stavova oko bitnih pitanja te postaje praktičan problem u slučaju potrebe za češćim održavanjem sjednica partnerskog vijeća. Stoga je nužno osmisliti nove načine koji bi pojednostavnili i olakšali međusobnu koordinaciju većeg broja dionika, ali uz zadržavanje postojećeg okvira gdje statistička regija i dalje predstavlja temeljnu geografsku osnovicu za rad partnerskog vijeća. Drugo važno pitanje je kako ojačati potporu regionalne i lokalne razine te znanstveno-stručne zajednice nositeljima politike regionalnoga razvoja na središnjoj razini u planiranju, provedbi i praćenju rezultata te iste politike. Radi navedenog potrebno je doraditi postojeći institucionalni okvir kako bi se otvorile dodatne mogućnosti za njihovu veću uključenost i doprinos.

Također, postoji potreba da se pravnim okvirom osnaže regionalni koordinatori kao centri stručnosti i znanja koji će neposrednim djelovanjem u svom okruženju pospješiti planiranje i provedbu regionalnih strategija i projekata. Najveća odgovornost u tom pogledu leži na županijama, gradovima i općinama kao njihovim osnivačima koji su dužni osigurati odgovarajuća sredstva za rad regionalnih koordinatora. S druge strane, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj dužno je osigurati postojanje odgovarajućih mehanizama koji će doprinijeti što većoj razini kvalitete usluga koje pružaju regionalni koordinatori. Pored županijskih razvojnih agencija, potrebno je utvrditi jasan pravni okvir za osnivanje i rad lokalnih razvojnih agencija. Radi se o važnim institucijama u kontekstu što boljeg korištenja fondova Europske unije na lokalnoj razini, a koje do sada nisu bile obuhvaćene postojećim Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, zbog čega su potencijalni osnivači lokalnih razvojnih agencija bilo suočeni s određenom razinom pravne nesigurnosti.

B) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Osnovni cilj novog Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske je stvaranje okvira za vođenje učinkovitije politike regionalnog razvoja u odnosu na postojeći zakon.

Specifični ciljevi novog prijedloga zakona su:

- uvođenje kategorije urbanih aglomeracija za šira područja utjecaja četiri najveća grada (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) i većih odnosno manjih urbanih područja, s obvezom donošenja svojih strategija urbanog razvoja kao osnovice za planiranje projekata sufinanciranih kroz fondove Europske unije i kroz druge izvore;

- puna primjena nove jedinstvene kategorizacije potpomognutih područja definiranih prema indeksu razvijenosti koja se temelji na društveno-gospodarskim obilježjima lokalnih i regionalnih samoupravnih jedinica, a vrednuje se i ažurira periodički. Ovom kategorizacijom će se obuhvatiti nove lokalne jedinice koje do sada nisu bile u niti jednom sustavu kategorizacije, a koje prema društveno-gospodarskim obilježjima značajno zaostaju za državnim prosjekom, dok će istovremeno neke lokalne jedinice izgubiti pravo na dodatne poticaje i olakšice iz državnog proračuna budući da ne udovoljavaju primijenjenim kriterijima. Puna primjena nove kategorizacije podrazumijeva da se sve postojeće i nove poticajne mjere koje u sebi sadrže i dimenziju poticanja uravnoteženog regionalnog razvoja jasno povežu s indeksom razvijenosti kao temeljnim mjerilom stupnja razvijenosti lokalnih i županijskih jedinica čime bi se povećala učinkovitost trošenja sredstava iz državnog proračuna namijenjenih poboljšanju položaja slabije razvijenih područja;

- uvođenje obveze donošenja razvojnih programa namijenjenih poticanju regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja te razvoju potpomognutih područja i drugih područja s

razvojnim posebnostima. Uvođenje kategorije područja s razvojnim posebnostima proizlazi iz činjenice da je zbog izuzetne prirodno-geografske raznolikosti te različitih povijesnih i drugih čimbenika koji značajno utječu na razvoj pojedinih područja, moguće postojanje potrebe da se za pojedine prostore Republike Hrvatske izrade posebni teritorijalni razvojni programi neovisno o stupnju razvijenosti tih područja. Spomenuti programi će se temeljiti na Strategiji regionalnog razvoja Republike Hrvatske, a predstavljat će programsku osnovicu za planiranje proračuna za središnje državno tijelo nadležno za regionalni razvoj;

- uvođenje naknade koju su javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima, a koje ostvaruju značajne financijske prihode, dužne uplaćivati jedinicama lokalne samouprave za potrebe financiranja razvojnih projekata u području zaštite okoliša i gospodarskog razvoja;

- osiguravanje stručne i financijske pomoći od strane Ministarstva, sukladno proračunskim mogućnostima, za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima i drugim područjima s razvojnim posebnostima za čiju će se provedbu koristiti sredstva europskih fondova;

- uvođenje mogućnosti sklapanja razvojnog sporazuma između ministarstva zaduženog za regionalni razvoj, s jedne strane, i jedinice područne (regionalne) samouprave i velikih gradova središta urbanih područja za koje se sklapa sporazum, s druge strane, uz mogućnost da se sporazumu priključe i ostala tijela državne uprave te druga javna tijela koja svojim djelovanjem mogu pridonijeti ostvarenju ciljeva politike regionalnog razvoja. Razvojni sporazum je višegodišnji dokument kojim se zajednički utvrđuju ključni razvojni prioriteti i strateški projekti za područje najmanje tri županije unutar statističke regije. Svrha potpisivanja takvog sporazuma je poboljšanje suradnje među dionicima te jačanje transparentnosti i učinkovitosti politike regionalnog razvoja uz poštivanje svih specifičnosti područja na koje se sporazum odnosi;

- osnivanje Vijeća za regionalni razvoj kako bi se osnažila suradnja s predstavnicima regionalne i lokalne razine te znanstveno-stručne zajednice u pogledu formuliranja i praćenja rezultata i učinkovitosti politike regionalnoga razvoja;

- mogućnost osnivanja partnerskog vijeća i podvijeća Partnerskog vijeća statističke regije kako bi se olakšalo komuniciranje i usuglašavanje stavova različitih dionika unutar područja jedne statističke regije;

- dodatno jačanje položaja regionalnih koordinatora kao središnjih organizacija za koordinaciju izrade razvojnih strategija na županijskoj razini te pripremu i provedbu razvojnih projekata, a posebno onih sufinanciranih sredstvima iz fondova Europske unije. Uvođenje obvezne periodičke akreditacije regionalnih koordinatora omogućit će veću kvalitetu rada istih uz istovremeno otvaranje mogućnosti još snažnijeg uključivanja regionalnih koordinatora koji ispunjavaju akreditacijske uvjete u provedbu razvojnih programa čiji su nositelji središnja državna tijela;

- uređivanje pitanja osnivanja lokalnih razvojnih agencija u svrhu bolje koordinacije i poticanja lokalnog razvoja čime se stvara potrebni pravni okvir za njihovo osnivanje i djelovanje.

C) Predviđene posljedice donošenja Zakona

Usvajanjem nacрта prijedloga Zakona stvorit će se uvjeti za:

- ispunjenje jednog od temeljnih pretpostavki za povlačenje sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj koji su namijenjeni za urbani razvoj. Osim toga, jasno definiranje urbanih područja te izrada strategija urbanog razvoja usklađenih s metodološkim smjericama pripremljenim od strane nositelja politike regionalnoga razvoja stvorit će dugoročnu osnovicu

za bolje planiranje urbanog razvoja i bolju pripremu razvojnih projekata, a s tim povezano i kvalitetnije korištenje sredstava iz fondova Europske unije namijenjenih urbanom razvoju.

- povećanje učinkovitosti poticajnih mjera namijenjenih razvoju slabije razvijenih područja kroz njihovo povezivanje s kategorizacijom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti temeljem vrijednosti indeksa razvijenosti. Na taj će se način riješiti višegodišnje neopravdano i nepravedno zapostavljanje značajnog broja lokalnih jedinica (njih 100) koji su do sada bili izvan bilo kakvog sustava državne pomoći, a prema stupnju razvijenosti zaostaju više od 25% za nacionalnim prosjekom. Osim toga, pojednostavit će se dosadašnji trostruki sustav pomaganja slabije razvijenih područja kroz sustav područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja i kroz potpomognuta područja temeljena na indeksu razvijenosti na način da će ubuduće postojati samo posljednji, što će dodatno olakšati i smanjiti troškove provedbe poticajnih mjera. Dodatno, kroz uvođenje posebnog programa razvoja potpomognutih područja (i drugih područja s razvojnim posebnostima) kao jednog od ključnih višegodišnjih dokumenata za planiranje proračuna središnjeg državnog tijela nadležnog za regionalni razvoj te kroz uvođenje obveze sufinanciranja troškova pripreme i provedbe projekata temeljno financiranih iz fondova Europske unije za isto to tijelo, stvara se potrební financijski okvir za što uspješnije sudjelovanje slabije razvijenih jedinica u razvojnim programima sufinanciranim od strane fondova Europske unije.

- pripremu i provedbu razvojnih programa za druga geografska područja izvan potpomognutih područja, a koja se zbog svojih razvojnih posebnosti mogu izdvojiti kao specifična područja. To npr. mogu biti demografski ugrožena područja koja nisu suočena s tako velikom razinom društveno-gospodarskih poteškoća kao što je slučaj kod potpomognutih područja.

- osiguranje dodatne pomoći od strane Ministarstva jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u pripremi i provedbi projekata sufinanciranih sredstvima iz fondova Europske unije

- jačanje fiskalnih kapaciteta manjeg broja jedinica lokalne samouprave koje na svojem području imaju evidentirano zaštićeno prirodno područje, u slučaju da javna ustanova nadležna za upravljanje zaštićenim prirodnim područjem ostvaruje značajne financijske prihode.

- kvalitetniju suradnju sve tri razine vlasti kroz uspostavu Vijeća za regionalni razvoj, zatim kroz novi mehanizam koji se naziva razvojni sporazum te kroz veću fleksibilnost u radu partnerskih vijeća statističkih regija. Vijeće za regionalni razvoj bi trebao postati trajno mjesto dijaloga sve tri razine vlasti te predstavnika znanstvenih i stručnih organizacija koje svojim djelovanjem mogu značajno pridonijeti daljnjem poboljšavanju nacionalne politike regionalnog razvoja. Mogućnost sklapanja razvojnog sporazuma bi trebala potaknuti ključne dionike na sve tri razine na dijalog i suradnju s ciljem da nacionalne strateške ciljeve lakše kontekstualiziraju na regionalnoj razini kroz identificiranje konkretnih razvojnih projekata koji su u funkciji ispunjavanja prethodno utvrđenih razvojnih prioriteta. Na taj se način osiguravaju i potrebni provedbeni mehanizmi za dostizanje utvrđenih razvojnih prioriteta, a što je često nedostajalo u dosadašnjim naporima za utvrđivanje i financiranje razvojnih prioriteta na regionalnoj razini. Još jedan važan rezultat predloženog zakona bi trebalo biti oživljavanje partnerskih vijeća kao tijela na regionalnoj razini koja trebaju poboljšati koordinaciju dionika na sve tri razine vlasti u pogledu ostvarenja specifičnih ciljeva politike regionalnog razvoja u pojedinoj statističkoj regiji. Mogućnost osnivanja podvijeća za uža područja unutar statističke regije predstavlja dodatni poticaj što učinkovitijoj suradnji na regionalnoj razini, koja je do sada bila često puta otežana zbog izuzetno velikog broja članova partnerskog vijeća što je izravna posljedica velikog broja županijskih jedinica i gradova unutar pojedine statističke regije. Naravno, za konačan uspjeh rada partnerskih vijeća bit će

od posebne važnosti predanost središnjeg državnog tijela nadležnog za regionalni razvoj da osigura učinkovitu koordinaciju tako velikog broja dionika te istovremeno partnerskim vijećima pruži potrebnu razinu prepoznatljivosti i relevantnosti u kontekstu ukupne nacionalne razvojne politike.

- poboljšanje kvalitete rada regionalnih koordinatora kako zbog jasnog definiranja njihovih temeljnih funkcija koje kao takve predstavljaju usluge od općeg gospodarskog interesa, tako i zbog uvođenja mehanizma akreditacije koji će omogućiti transparentno i kontinuirano praćenje kvalitete njihovog rada. Akreditacijski postupak pružit će jasan uvid u kvalitetu rada koordinatora ne samo središnjem tijelu nadležnom za regionalni razvoj već i njihovim osnivačima, koji su dužni osigurati odgovarajuće materijalne i druge resurse za njihov uspješan rad.

- olakšati osnivanje razvojnih agencija na lokalnoj razini koje je do sada u pojedinim slučajevima bilo suočeno s administrativnim preprekama koje su bile posljedica nepostojanja jasnog zakonodavnog okvira za njihovo osnivanje i rad.

Zaključno, novi Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske predstavlja daljnji iskorak u utvrđivanju zakonodavnog, institucionalnog i strateškog okvira za upravljanje politikom regionalnoga razvoja Republike Hrvatske te potpunoj primjeni jedinstvenog sustava ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti koji omogućava da se sve postojeće i nove poticajne mjere koje u sebi sadrže i dimenziju poticanja uravnoteženog regionalnog razvoja jasno povežu sa stupnjem razvijenosti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva budući da će se sve nove mjere financirati preraspodjelom postojećih proračunskih rashoda i sredstvima strukturnih i investicijskih fondova Europske unije. Provedba mjere koja se odnosi na ustupanje prihoda od poreza na dobit iz članka 43. ovoga Zakona ne traži posebno rezervirana sredstva u državnom proračunu budući da se provedba mjere temelji na ustupljenim приходima državnog proračuna. Ovdje vrijedi posebno napomenuti da će se vezivanjem ove mjere za potpomognuta područja sukladno odredbi članka 36. ovoga Zakona smanjiti iznos sredstava koje državni proračun prepušta jedinicama lokalne samouprave zbog manjeg stupnja gospodarske razvijenosti jedinica lokalne samouprave koje prvi puta stječu status potpomognutih područja u odnosu na jedinice lokalne samouprave s područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskih područja koje ne ostvaruju status potpomognutih područja.

Temeljni izvor sredstava potrebnih za provedbu Programa poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja odnosno Programa održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima bit će europski strukturni i investicijski fondovi, a koji kao takvi ne ulaze u proračunske limite državnih tijela. Nacionalni doprinos za provedbu ovih Programa će se osigurati u skladu s ranije utvrđenim proračunskim limitima Ministarstva te kroz druge izvore, a koji se prvenstveno odnose na proračune jedinica lokalne i područne samouprave te njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Ministarstvo će u svome proračunu osigurati sredstva za mjeru kojom se osigurava stručna i financijska pomoć za pripremu i provedbu razvojnih projekata, temeljno financiranih sredstvima europskih strukturnih i investicijskih fondova.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku je članak 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/2013) jer se Zakonom nacionalni pravni okvir prilagođava odredbi članka 7. Uredbe broj 1301/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. godine o Europskom fondu za regionalni razvoj te posebnim odredbama cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta“ te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) broj 1080/2006 (SL L 347/289). Navedeni članak 7. propisuje obvezu svake zemlje članice da sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj usmjerava k održivom urbanom razvoju putem strategija. Ovako konkretno obvezivanje zemalja članica jasno pokazuje potrebu žurne prilagodbe nacionalnih zakonodavnih okvira i politika novim usmjerenjima kohezijske politike. Podlogu za donošenje strategija urbanog razvoja čini upravo Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Kako bi se Republika Hrvatska i u tom pogledu što bolje pripremila za korištenje fondova Europske unije bitno je na početku financijskog razdoblja 2014 – 2020 imati spremnu normativnu podlogu u vidu Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O REGIONALNOM RAZVOJU REPUBLIKE HRVATSKE**

PRVI DIO

TEMELJNE ODREDBE

Glava I.

OPĆE ODREDBE

Djelokrug Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnog razvoja, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, način utvrđivanja urbanih i potpomognutih područja, poticanje razvoja potpomognutih područja, provedba, praćenje i izvještavanje o provedbi politike regionalnoga razvoja, u svrhu što učinkovitijeg korištenja fondova Europske unije.

(2) Ovim se Zakonom stvara pravni temelj za provedbu Uredbe broj 1301/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. godine o Europskom fondu za regionalni razvoj te posebnim odredbama cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta“ te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) broj 1080/2006 (SL L 347/289).

Cilj politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske

Članak 2.

(1) Cilj je politike regionalnog razvoja pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.

(2) Radi postizanja navedenog cilja politikom regionalnog razvoja posebno se nastoji osigurati: povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine te ciljevima kohezijske politike Europske unije; potpora slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala otklanjanjem uzroka razvojnih teškoća; odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pograničnom području; poticanje teritorijalne suradnje te učinkovito korištenje sredstva strukturnih i investicijskih fondova Europske unije namijenjenih regionalnom i urbanom razvoju.

Temeljni pojmovi

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *indeks razvijenosti* - kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
2. *javnopravno tijelo* – može biti tijelo državne uprave, drugo državno tijelo, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravna osoba koja ima javne ovlasti;
3. *lokalna akcijska grupa* - tijelo sastavljeno od predstavnika lokalne samouprave, malih i srednjih poduzeća, neprofitnih organizacija i drugih predstavnika različitih društveno – ekonomskih kategorija, koji dogovaraju zajednički pristup u cilju razvoja utvrđenog zemljopisnog područja;
4. *lokalna razvojna agencija* - pravna osoba osnovana s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja razvoja na lokalnoj razini;
5. *nacionalni razvojni dokumenti* – strateški dokumenti usvojeni od strane Vlade Republike Hrvatske, odnosno Sabora Republike Hrvatske, kojima se utvrđuju temeljni nacionalni razvojni ciljevi i drugi ključni elementi pojedinih javnih politika;
6. *partnersko vijeće* – savjetodavno tijelo sastavljeno od predstavnika javnog, poslovnog i civilnog sektora, odnosno predstavnika tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva, koje raspravlja i daje mišljenja i prijedloge na razvojne dokumente tijekom njihove pripreme, izrade i provedbe;
7. *planski dokumenti politike regionalnog razvoja* - Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, županijska razvojna strategija, te strategija razvoja urbanog područja;
8. *područja s razvojnim posebnostima* - geografska područja koja se prema svojim prirodno-geografskim, te društveno-gospodarskim obilježjima mogu izdvojiti od ostalih područja Republike Hrvatske te kao takva zahtijevaju poseban programsko-planski pristup od strane nositelja politike regionalnoga razvoja;
9. *politika regionalnog razvoja* - označava cjelovit i usklađen skup ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti usmjerenih na poticanje dugoročnoga gospodarskog rasta i ukupno povećanje kvalitete života, sukladno načelima održivog razvoja dugoročno usmjerenog na smanjenje regionalnih razlika;
10. *poslovi od općeg gospodarskog interesa* - poslovi kojima se izvršavaju posebne zadaće u interesu cjelokupne društvene zajednice propisane posebnim propisima u kojima je precizno navedena priroda takve zadaće;
11. *potpomognuto područje* - područje Republike Hrvatske koje je na temelju indeksa razvijenosti ocijenjeno kao područje koje prema stupnju razvijenosti zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati;
12. *plan razvojnih programa* - prikaz planiranih rashoda vezanih uz provođenje investicija i davanje kapitalnih pomoći i donacija, koji se sukladno posebnom zakonu donosi za trogodišnje razdoblje;
13. *razvojni sporazum* - dokument kojim se usuglašavaju prioriteta središnje i županijske razine i utvrđuju strateški projekti regionalnog razvoja;
14. *razvojni projekt* - projekt izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, energetske, društvene i druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnju i/ili jačanje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i drugih institucija, jačanje i izgradnju društvenog kapitala te gospodarski i drugi projekti kojima se pridonosi regionalnom razvoju i jačanju regionalne konkurentnosti;

15. *regionalni razvoj* – dugoročni proces unaprjeđenja održivog gospodarskog i društvenog razvoja nekog područja koji se ostvaruje kroz prepoznavanje, poticanje i upravljanje razvojnim potencijalom tog područja;

16. *regionalni koordinator* - pravna osoba odnosno upravno tijelo osnovana s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja za područje jedinice područne (regionalne) samouprave;

17. *regionalni indeks konkurentnosti* - analitički pokazatelj temeljem kojeg se prati i ocjenjuje konkurentnost statističkih regija i županija od 2007. godine temeljem metodologije i istraživanja Svjetskog gospodarskog foruma i Instituta za razvoj menadžmenta iz Lausanne. Temelji se na velikom broju osnovnih pokazatelja koji izražavaju kvalitetu poslovnog okruženja i poslovnog sektora;

18. *statistička regija* – prostorna jedinica za statistiku 2. razine odnosno NUTS 2 regija koja se definira prema kriterijima utvrđenim u Uredbi (EZ) broj 1059/2003. Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi Zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS);

19. *Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske* – temeljni je planski dokument politike regionalnoga razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja Republike Hrvatske te način njihova postizanja, područja s razvojnim posebnostima, kao i međusobni odnos i aktivnosti tijela državne uprave i drugih sudionika regionalnog razvoja uključenih u provedbu Strategije

20. *strategija razvoja urbanog područja* - planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja;

21. *urbano područje* - obuhvaća urbane aglomeracije i veća odnosno manja urbana područja utvrđena ovim zakonom za koja se izrađuju strategije urbanog razvoja;

22. *županijska razvojna strategija* - planski je dokument kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave.

Glava II.

NAČELA POLITIKE REGIONALNOG RAZVOJA

Solidarnost i usmjerenost

Članak 4.

Politika regionalnog razvoja temelji se na uzajamnoj solidarnosti svih građana Republike Hrvatske, a osobito se usmjerava na dodatno poticanje razvoja područja koja znatno zaostaju za nacionalnim prosjekom.

Partnerstvo i suradnja

Članak 5.

(1) Politika regionalnog razvoja temelji se na partnerstvu i suradnji između javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čim se podrazumijeva suradnja između tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva.

(2) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se u postupku savjetovanja s odgovarajućim partnerskim vijećem.

Strateško planiranje

Članak 6.

Strateško planiranje regionalnog razvoja ostvaruje se donošenjem i provedbom višegodišnjih planskih dokumenata.

Udruživanje financijskih sredstava

Članak 7.

Financiranje regionalnog razvoja osigurava se udruživanjem sredstava iz različitih izvora namijenjenih pripremi, izradi i provedbi planskih dokumenata i razvojnih projekata kojima se postiže trajan i mjerljiv učinak na razvoj.

Praćenje i vrednovanje

Članak 8.

Provedba politike regionalnog razvoja sustavno se prati i vrednuje radi povećavanja djelotvornosti, učinkovitosti i utjecaja na regionalni razvoj.

Održivost

Članak 9.

Politika regionalnog razvoja pridonosi skladnom i uravnoteženom razvoju Republike Hrvatske koji osigurava zaštitu i očuvanje prirodnog okoliša i raznolikosti kulturnog bogatstva.

Autonomija lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 10.

Politika regionalnog razvoja provodi se u skladu s autonomijom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zajamčenom Ustavom Republike Hrvatske.

DRUGI DIO**STRATEŠKO PLANIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA***Planski dokumenti politike regionalnog razvoja***Članak 11.**

(1) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja su Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Strategija), županijska razvojna strategija, odnosno strategija razvoja Grada Zagreba (dalje u tekstu: županijska razvojna strategija) te strategija razvoja urbanog područja.

(2) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja iz stavka 1. ovoga članka donose se za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

(3) Polazište za izradu planskih dokumenata politike regionalnoga razvoja su nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi.

(4) Planski dokument politike regionalnog razvoja iz stavka 1. ovoga članka niže razine mora biti usklađen s planskim dokumentom politike regionalnog razvoja više razine.

(5) Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj (dalje u tekstu: Ministarstvo) obvezno je pripremiti dugoročne strateške podloge, kao analitičku osnovicu za vođenje politike regionalnog razvoja za razdoblje od najmanje petnaest godina.

*Strategija regionalnog razvoja***Članak 12.**

(1) Strategijom se detaljnije utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja Republike Hrvatske te način njihova postizanja, područja s razvojnim posebnostima, kao i međusobni odnos i aktivnosti tijela državne uprave i drugih dionika regionalnog razvoja uključenih u provedbu Strategije.

(2) Strategiju donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a nositelj je njezine izrade Ministarstvo.

(3) Ciljevi i prioriteti definirani u Strategiji predstavljaju smjernice pri izradi strateških dokumenata koji se donose sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje državni proračun.

(4) Provedba Strategije temelji se na višegodišnjim programima za poticanje regionalnog razvoja utvrđenima Strategijom i ovim Zakonom.

(5) Programima iz stavka 4. ovoga članka detaljnije se utvrđuju aktivnosti za ostvarivanje ciljeva Strategije, financijski izvori, odgovorna tijela, pokazatelji uspješnosti i ostali elementi važni za provedbu, praćenje i vrednovanje programa.

Županijska razvojna strategija

Članak 13.

- (1) Županijska razvojna strategija je temeljni strateški planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za područje jedinice područne (regionalne) samouprave s posebnim naglaskom na ulogu velikih gradova i gradova sjedišta županija u poticanju razvoja te na razvoj slabije razvijenih područja.
- (2) Županijsku razvojnu strategiju donosi jedinica područne (regionalne) samouprave u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za područje županije uzimajući u obzir potrebu osiguranja ravnomjernog razvoja svih dijelova županije.
- (3) Plan razvojnih programa koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje proračun mora biti u suglasju sa županijskom razvojnom strategijom.
- (4) Dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave mogu donijeti zajedničku razvojnu strategiju u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenih mišljenja partnerskih vijeća za područje županija koje donose zajedničku razvojnu strategiju. Županije koje donose zajedničku razvojnu strategiju ne donose pojedinačne županijske razvojne strategije.
- (5) Ministarstvo će izraditi smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe te druga pitanja s tim u vezi.

Urbana područja

Članak 14.

- (1) Radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja, posebno njezine urbane dimenzije, ustrojavaju se urbana područja.
- (2) Urbana područja ustrojavaju se kao urbane aglomeracije, veća urbana područja i manja urbana područja.
- (3) Urbane aglomeracije su:
 - urbana aglomeracija Zagreb, sa sjedištem u Zagrebu
 - urbana aglomeracija Split, sa sjedištem u Splitu
 - urbana aglomeracija Rijeka, sa sjedištem u Rijeci
 - urbana aglomeracija Osijek, sa sjedištem u Osijeku
- (4) Jedinice lokalne samouprave odnosno gradove i općine koje ulaze u sastav urbane aglomeracije utvrđuje ministar odlukom na prijedlog grada, sjedišta urbane aglomeracije uz prethodno mišljenje svih lokalnih jedinica uključenih u pojedinu aglomeraciju i ministarstva nadležnog za prostorno uređenje.

(5) Veća urbana područja su gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju više od 35.000 stanovnika i nisu uključeni u urbane aglomeracije iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Manja urbana područja su gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju manje od 35.000 stanovnika čija središnja naselja imaju više od 15.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija.

(7) Urbana područja iz stavaka 5. i 6. ovoga članka mogu uključivati i susjedne jedinice lokalne samouprave ili njihove dijelove, a uz prethodnu suglasnost njihovih predstavničkih tijela.

(8) U slučaju da dva ili više urbanih područja iz stavka 2. ovoga članka neposredno graniče, smatraju se jedinstvenim urbanim područjem.

Strategija razvoja urbanog područja

Članak 15.

(1) Strategija razvoja urbanog područja temeljni je strateški dokument u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za urbana područja.

(2) Nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja iz stavka 1. ovoga članka je grad koji je središte urbanog područja.

(3) U slučaju jedinstvenog urbanog područja iz članka 14. stavka 8. ovoga Zakona nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja je jedinica lokalne samouprave koja prema posljednjem popisu stanovništva ima najveći broj stanovnika.

(4) Strategija razvoja urbanog područja iz stavka 1. ovoga članka donosi se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za urbano područje.

(5) Strategiju urbanog područja iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo koje je bilo nositelj njene izrade uz prethodno pribavljeno mišljenje svih jedinica lokalne samouprave s tog urbanog područja.

(6) Ministarstvo će izraditi smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje te druga pitanja s tim u vezi.

Središnja elektronička baza razvojnih projekata i razvojnih pokazatelja

Članak 16.

(1) Za potrebe učinkovitog planiranja i provedbe politike regionalnog razvoja ustrojava se središnja elektronička baza razvojnih projekata i razvojnih pokazatelja (dalje u tekstu: središnja baza).

(2) Središnju bazu ustrojava i vodi Ministarstvo.

(3) Ustrojavanje i vođenje središnje baze, obveznike upisa projekata u bazu, način unosa podataka i vrste podataka koji se upisuju u bazu te druga pitanja s tim u vezi uređuje ministar pravilnikom.

TREĆI DIO

INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE

Glava I.

SREDIŠNJA RAZINA

Nositelj

Članak 17.

- (1) Ministarstvo je nositelj politike regionalnog razvoja.
- (2) U pripremi i provedbi politike regionalnog razvoja sudjeluju i druga tijela državne uprave, odgovarajuća partnerska vijeća te druga javnopravna tijela koja svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja.

Vijeće za regionalni razvoj

Članak 18.

- (1) Za potrebe osiguranja aktivnog doprinosa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te znanstvene i stručne zajednice u unaprjeđenju politike regionalnog razvoja u skladu s načelima partnerstva osniva se Vijeće za regionalni razvoj (dalje u tekstu: Vijeće).
- (2) Vijeće čine:
 - predstavnici ministarstva nadležnog za regionalni razvoj,
 - predstavnici ministarstva nadležnog za prostorno uređenje,
 - predstavnici jedinica područne (regionalne) samouprave,
 - predstavnici regionalnih koordinatora,
 - predstavnici jedinica lokalne samouprave,
 - član odbora Hrvatskog sabora nadležnog za regionalni razvoj,
 - predstavnici znanstvene i stručne zajednice,
 - predstavnici drugih ministarstava te ostalih javnopravnih tijela od posebne važnosti za regionalni razvoj.
- (3) Članove vijeća na prijedlog ministra nadležnog za regionalni razvoj imenuje Vlada Republike Hrvatske.
- (4) Vijeće se sastaje po potrebi, a najmanje dvaput godišnje.
- (5) Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Vijeća obavlja Ministarstvo.

(6) Detaljna pitanja vezana uz ustrojstvo, djelokrug i način rada Vijeća te druga pitanja u vezi djelovanja Vijeća uređuje ministar pravilnikom.

Djelokrug Vijeća

Članak 19.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Vijeće:

- prati stanje i trendove u regionalnom razvoju Republike Hrvatske,
- predlaže smjernice politike regionalnoga razvoja kako bi se osigurao ravnomjerniji razvoj svih dijelova Hrvatske,
- razmatra nacionalne razvojne dokumente,
- razmatra ključne programe i mjere za poticanje regionalnog razvoja koji se donose na temelju ovog zakona,
- razmatra učinke programa i mjera iz područja koja su u nadležnosti drugih državnih tijela, a čije djelovanje je od posebne važnosti za ravnomjerni regionalni razvoj,
- obavlja druge poslove koje mu povjeri ministar, a koji su u funkciji unaprjeđenja politike regionalnog razvoja.

Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske

Članak 20.

(1) Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Agencija) je javna ustanova osnovana Uredbom o osnivanju Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 155/2008, 83/2012 i 111/2014).

(2) Agencija iz stavka 1. ovoga članka nastavlja, sukladno odredbama ovoga Zakona, s provedbom aktivnosti kojima doprinosi ostvarenju ciljeva politike regionalnog razvoja utvrđenim u planskim dokumentima politike regionalnog razvoja.

(3) U obavljanju poslova iz svog djelokruga Agencija može poduzimati pojedine radnje u provedbi programa i drugih aktivnosti za potrebe Ministarstva na njegov zahtjev.

(4) Agencija obavlja i druge poslove sukladno ovom Zakonu, aktu o osnivanju i Statutu Agencije.

(5) Upravni nadzor nad radom Agencije obavlja Ministarstvo.

(6) Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanja Agencije uređuju se statutom i drugim općim aktima Agencije u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju Agencije.

Glava II.**RAZINA STATISTIČKE REGIJE*****Partnersko vijeće statističke regije*****Članak 21.**

- (1) Partnersko vijeće statističke regije osniva Vlada Republike Hrvatske sukladno načelu partnerstva i suradnje kako bi se povezali dionici razvoja na razini statističke regije.
- (2) Partnersko vijeće statističke regije osniva se radi sudjelovanja u utvrđivanju prioriteta razvoja statističke regije, predlaganja strateških projekata na razini statističke regije te njihove provedbe i praćenja.
- (3) Na zajedničku inicijativu najmanje tri županije s područja jedne statističke regije može se ustrojiti Partnersko vijeće zajednice županija koje djeluje kao podvijeće Partnerskog vijeća statističke regije.
- (4) Detaljna pitanja vezana uz osnivanje, sastav, djelokrug i način rada Partnerskog vijeća statističke regije i njihovih podvijeća te druga važna pitanja s tim u vezi uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Sudjelovanje u radu Partnerskog vijeća statističke regije**Članak 22.**

U radu Partnerskog vijeća statističke regije sudjeluju predstavnici tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne samouprave, regionalnih koordinatora, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

Razvojni sporazum**Članak 23.**

- (1) Radi olakšavanja provedbe ovoga Zakona i učinkovitije koordinacije politike regionalnog razvoja na razini statističke regije može se sklopiti razvojni sporazum za područje najmanje tri jedinice područne (regionalne) samouprave unutar statističke regije (dalje u tekstu: razvojni sporazum).
- (2) Razvojnim sporazumom usuglašavaju se prioritete razvoja državne i županijske razine te razine urbanih područja s područja jedinica područne (regionalne) samouprave za koje se sklapa razvojni sporazum, utvrđuju se strateški projekti regionalnog razvoja koji pridonose razvoju tog područja te se planiraju sredstva za provedbu razvojnog sporazuma.
- (3) Razvojni sporazum sklapaju Ministarstvo kao nositelj politike regionalnog razvoja središnje razine i jedinice područne (regionalne) samouprave te veliki gradovi koji su središta

urbanih područja s područja za koje se sklapa razvojni sporazum. Razvojni sporazum sklapa se na temelju planskih dokumenata politike regionalnog razvoja iz članka 12. ovoga Zakona.

(4) Razvojnem sporazumu mogu se, na temelju poziva Ministarstva, priključiti i druga tijela državne uprave i ostala javnopravna tijela koja svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja u području za koje se sklapa razvojni sporazum.

(5) Obavljanje administrativnih i stručnih poslova vezanih uz pripremu razvojnog sporazuma koordinira Ministarstvo.

Glava III.

RAZINA PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Koordinacija i poticanje regionalnog razvoja na razini područne (regionalne) samouprave

Članak 24.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave nositelj je planiranja razvoja za svoje područje.

(2) U planiranju razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave surađuje s jedinicama lokalne samouprave sa svojeg područja i drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

(3) U svrhu učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave osniva regionalnu razvojnu agenciju kao javnu ustanovu ili trgovačko društvo odnosno ustrojava upravno tijelo (dalje u tekstu: regionalni koordinador).

(4) Suosnivači i suvlasnici regionalnog koordinadora iz stavka 3. ovoga članka mogu biti, uz jedinicu regionalne (područne) samouprave, i veliki gradovi odnosno gradovi sjedišta županije te ostale jedinice lokalne samouprave te druga javnopravna tijela s područja županije.

(5) Osnivači i vlasnici odnosno suosnivači i suvlasnici regionalnih koordinadora dužni su osigurati odgovarajuće financijske i druge uvjete za kvalitetan rad regionalnih koordinadora.

Poslovi regionalnih koordinadora

Članak 25.

(1) Regionalni koordinadori obavljaju sljedeće poslove od općeg gospodarskog interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave:

- koordiniraju i sudjeluju u izradi županijskih razvojnih strategija i drugih strateških razvojnih dokumenata na području županije;
- koordiniraju izradu akcijskih planova za provedbu županijskih razvojnih strategija;
- prate i potiču provedbu županijskih razvojnih strategija;

- sudjeluju u koordinaciji izrade i provedbe strategija razvoja urbanih područja te strategija razvoja jedinica lokalne samouprave s područja županije;
- koordiniraju poslove vezane uz središnju bazu;
- koordiniraju poslove poticanja regionalne konkurentnosti i sudjeluju u poslovima poticanja urbanog razvoja
- koordiniraju aktivnosti jedinica lokalne samouprave vezane uz regionalni razvoj te sudjeluju u pripremi i provedbi razvojnih projekata jedinica lokalne samouprave;
- obavljaju administrativne i stručne poslove za potrebe rada županijskog partnerstva;
- sudjeluju u radu županijskog partnerstva i partnerskog vijeća statističke regije te partnerskog vijeća urbanog područja;
- sudjeluju u pripremi i provedbi razvojnih projekata čiji su nositelji javnopravna tijela od interesa za društveni i gospodarski razvoj županije i statističke regije te cijele Hrvatske, a posebno projekata sufinanciranih sredstvima iz strukturnih i investicijskih fondova Europske unije;
- sudjeluju u pripremi i provedbi zajedničkih razvojnih projekata s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave;
- surađuju s drugim regionalnim koordinatorima radi pripreme i provedbe zajedničkih projekata,
- sudjeluju u provedbi programa Ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave
- obavljaju i druge poslove sukladno zakonu.

(2) Osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, regionalni koordinatori mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirani.

Postupak akreditacije regionalnih koordinatora

Članak 26.

(1) Agencija provodi akreditacijski postupak na temelju kojeg se utvrđuje sposobnost regionalnog koordinatora za učinkovito i djelotvorno obavljanje zadaća iz članka 25. ovoga Zakona.

(2) Akreditacijski postupak se provodi na temelju programa za osiguranje kvalitete rada regionalnih koordinatora koji izrađuje Agencija.

(3) Tijekom provedbe akreditacijskog postupka Agencija je dužna osigurati neovisno vanjsko mišljenje o sposobnosti regionalnih koordinatora za učinkovito i djelotvorno obavljanje zadaća iz članka 25. ovoga Zakona.

(4) Agencija u roku od 60 dana od dana pokretanja akreditacijskog postupka, dostavlja Ministarstvu obrazloženu procjenu sposobnosti regionalnih koordinatora za učinkovito i djelotvorno obavljanje zadaća iz članka 25. ovoga Zakona.

(5) Procjena iz stavka 4. ovoga članka može biti pozitivna, negativna i uvjetna.

(6) Ministarstvo, na osnovi procjene iz stavka 4. ovoga članka, u roku od mjesec dana, izdaje rješenje o statusu regionalnog koordinatora. Rješenje se izdaje za vremensko razdoblje u skladu s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije.

(7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

(8) Ukoliko tijekom razdoblja trajanja važeće akreditacije nastupe značajne promjene uvjeta poslovanja regionalnih koordinatora, a koje mogu dovesti u pitanje učinkovito i djelotvorno ispunjavanje zadaća iz članka 25. ovog Zakona, Agencija će pokrenuti postupak preispitivanja akreditacije.

(9) Ukoliko se rješenjem iz stavka 6. ovoga članka odbija suglasnost za zadržavanje ili stjecanje statusa regionalnog koordinatora, regionalni koordinator iz članka 24. stavka 3. može istekom godine dana od zaprimanja rješenja zatražiti preispitivanje akreditacije.

(10) Način i kriterije provedbe postupka akreditacije te druga pitanja u svezi s ovim postupkom uređuje Ministar pravilnikom.

Partnersko vijeće za područje županije

Članak 27.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave osniva partnersko vijeće za područje županije (dalje u tekstu: županijsko partnerstvo).

(2) Županijsko partnerstvo osniva se radi sudjelovanja u donošenju županijske razvojne strategije, utvrđivanja prioriteta razvoja na svom području, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj jedinica područne (regionalne) samouprave te njihove provedbe i praćenja.

(3) Županijsko partnerstvo osniva se i djeluje sukladno načelu partnerstva i suradnje vodeći računa o zastupljenosti različitih dionika razvoja s područja jedinice područne (regionalne) samouprave i zastupljenosti interesa većine stanovništva u jedinici područne (regionalne) samouprave.

(4) Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija imaju svoje predstavnike u županijskom partnerstvu.

(5) Administrativne i stručne poslove za potrebe rada županijskog partnerstva obavlja regionalni koordinator za jedinicu područne (regionalne) samouprave.

(6) Detaljna pitanja vezana uz osnivanje, sastav, djelokrug i način rada županijskog partnerstva te druga važna pitanja s tim u svezi uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Partnersko vijeće za urbano područje

Članak 28.

(1) Jedinica lokalne samouprave koja je u skladu s odredbama ovog Zakona nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja inicira ustrojavanje partnerskog vijeća za urbano područje.

(2) Partnersko vijeće za urbano područje osniva se radi sudjelovanja u donošenju strategije razvoja urbanog područja, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja.

(3) Partnersko vijeće za urbano područje osniva se i djeluje sukladno načelu partnerstva i suradnje vodeći računa o zastupljenosti različitih aktera razvoja iz urbanog područja i zastupljenosti interesa većine stanovništva urbanog područja.

(4) Sve jedinice lokalne samouprave koje ulaze u sastav urbanog područja imaju svoje predstavnike u partnerskom vijeću urbanog područja.

(5) Administrativne i stručne poslove za potrebe rada partnerskog vijeća urbanog područja obavlja jedinica lokalne samouprave koja je sukladno odredbama ovoga Zakona nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja.

(6) Detaljna pitanja vezana uz osnivanje, sastav, djelokrug i način rada partnerskog vijeća za urbano područje te druga važna pitanja s tim u vezi uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Glava IV.

RAZINA LOKALNE SAMOUPRAVE

Lokalna razvojna agencija

Članak 29.

(1) U svrhu učinkovite koordinacije i poticanja lokalnog razvoja jedna ili više jedinica lokalne samouprave mogu osnovati lokalne razvojne agencije kao javne ustanove ili trgovačka društva.

(2) Jedinice lokalne samouprave koje na svom području imaju odabranu lokalnu akcijsku grupu (dalje u tekstu: LAG) mogu koordinaciju i poticanje lokalnog razvoja provoditi putem LAG-a.

Poslovi lokalnih razvojnih agencija

Članak 30.

(1) Lokalne razvojne agencije iz članka 29. ovoga Zakona obavljaju sljedeće poslove od općeg gospodarskog interesa:

- koordiniraju izradu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave;
- koordiniraju izradu akcijskih planova za provedbu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave;
- prate provedbu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave;
- potiču pripremu razvojnih projekata na području jedinice lokalne samouprave;
- sudjeluju u izradi razvojnih projekata i strateških projekata regionalnog razvoja statističke regije;

- surađuju s drugim lokalnim razvojnim agencijama i regionalnim koordinatorima radi stvaranja i provedbe zajedničkih projekata,
- sudjeluju u provedbi programa Ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave,
- obavljaju i druge poslove sukladno zakonu.

(2) Osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, lokalne razvojne agencije mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirani.

Glava V.

Upisnik regionalnih koordinatora i lokalnih razvojnih agencija

Članak 31.

(1) Ministarstvo ustrojava i vodi Upisnik regionalnih koordinatora i lokalnih razvojnih agencija (dalje u tekstu: Upisnik).

(2) Sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 1. ovoga članka, uvjete za upis u Upisnik i druga pitanja s tim u vezi uređuje Ministar pravilnikom.

(3) Ministarstvo nadležno za poljoprivredu podatke o upisu LAGova u svoje evidencije dostavlja na znanje Ministarstvu.

ČETVRTI DIO

OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE PREMA STUPNJU RAZVIJENOSTI I POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Glava I.

OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE PREMA STUPNJU RAZVIJENOSTI

Indeks razvijenosti

Članak 32.

(1) Ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na indeksu razvijenosti.

(2) Pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti, udio pojedinog pokazatelja u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja s tim u vezi uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Ocjenjivanje i praćenje stupnja razvijenosti

Članak 33.

- (1) Postupak ocjenjivanja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi Ministarstvo na temelju indeksa razvijenosti iz članka 32. ovoga Zakona.
- (2) Ocjenjivanje stupnja razvijenosti iz stavka 1. ovoga članka provodi se u godini prije početka novog višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije.
- (3) Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz očevidnika i drugih evidencija koja vode navedena tijela potrebne za praćenje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (4) Podatke o ocjenjivanju stupnja razvijenosti iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na svojoj mrežnoj stranici.
- (5) Ministarstvo kontinuirano prati stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Razvrstavanje jedinica područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti

Članak 34.

- (1) Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti iz članka 32. ovoga Zakona u:
 - I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka Republike Hrvatske,
 - II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 75% do manje od 100% prosjeka Republike Hrvatske,
 - III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 100% do manje od 125% prosjeka Republike Hrvatske,
 - IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti 125% i više od prosjeka Republike Hrvatske.
- (2) Razvrstavanje jedinica područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti provodi se u skladu s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije.

Razvrstavanje jedinica lokalne samouprave po stupnju razvijenosti

Članak 35.

- (1) Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti iz članka 32. ovoga Zakona u:
 - I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske,
 - II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 50% do manje od 75% prosjeka Republike Hrvatske,

- III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 75% do manje od 100% prosjeka Republike Hrvatske,
- IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 100% do manje od 125% prosjeka Republike Hrvatske,
- V. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti od 125% i više od prosjeka Republike Hrvatske.

(2) Razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti provodi se u skladu s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije.

Glava II.

POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Utvrđivanje potpomognutih područja

Članak 36.

Status potpomognutog područja stječe:

- jedinica područne (regionalne) samouprave razvrstana u skupinu I. iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona,
- jedinica lokalne samouprave razvrstana u skupinu I. ili II. iz članka 35. stavaka 1. ovoga Zakona.

Odluka o razvrstavanju prema stupnju razvijenosti

Članak 37.

(1) Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, a na temelju indeksa razvijenosti iz članka 34. i 35. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se u godini prije početka novog višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije i objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

Prijelazno razdoblje isključivanja

Članak 38.

(1) Jedinicama područne (regionalne) samouprave koje primjenom odredbi članka 34. stavka 2. i jedinicama lokalne samouprave koje primjenom odredbi članka 35. stavka 2. ovoga Zakona ne ispunjavaju uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja, osigurat će se u prijelaznom razdoblju pomoć iz državnog proračuna u trajanju od najdulje tri godine od dana stupanja na snagu odluke o razvrstavanju iz članka 37. ovoga Zakona pomoć iz državnog proračuna.

(2) Visina i način ostvarivanja pomoći u prijelaznom razdoblju iz stavka 1. ovoga članka propisat će se zakonom kojim se uređuje izvršavanje državnog proračuna.

PETI DIO

POTICANJE REGIONALNE KONKURENTNOSTI I URBANOG RAZVOJA

Program poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja

Članak 39.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za gospodarstvo i ministarstva nadležnog za prostorno planiranje, donosi Program poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja (dalje u tekstu: Program konkurentnosti), za razdoblje od četiri godine.

(2) Program konkurentnosti se donosi na temelju Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, rezultata regionalnoga indeksa konkurentnosti i drugih relevantnih strateških i analitičkih dokumenata na nacionalnoj i regionalnoj razini.

(3) Programom konkurentnosti utvrđuju se mjere poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja, nositelji provedbe mjera, provedbene aktivnosti, izvori sredstava, te metodologija praćenja i vrednovanja provedbe pojedinih mjera.

(4) Na temelju Programa konkurentnosti iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo, najkasnije u roku od mjesec dana od usvajanja državnog proračuna za određenu godinu, donosi godišnji plan provedbe Programa konkurentnosti.

(5) Godišnji plan provedbe Programa konkurentnosti sadrži plan ostvarivanja mjera poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja koje se provode u godini za koju se plan donosi, aktivnosti, potrebna sredstva, izvori i način korištenja sredstava za realizaciju godišnjeg plana.

(6) Sredstva za provedbu godišnjeg plana provedbe Programa konkurentnosti osiguravaju se u državnom proračunu te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(7) Izvješće o izvršenju provedbe Programa konkurentnosti iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske svake dvije godine.

ŠESTI DIO**MJERE ZA RAZVOJ POTPOMOGNUTIH PODRUČJA I DRUGIH PODRUČJA S RAZVOJNIM POSEBNOSTIMA*****Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima*****Članak 40.**

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima (dalje u tekstu: Program za potpomognuta područja), za razdoblje od četiri godine.

(2) Programom za potpomognuta područja utvrđuju se mjere i projekti poticanja razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima, nositelji provedbe mjera i projekta, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera.

(3) Na temelju Programa za potpomognuta područja iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo, najkasnije u roku od mjesec dana od usvajanja državnog proračuna za određenu kalendarsku godinu, donosi godišnji plan provedbe Programa za potpomognuta područja.

(4) Godišnji plan provedbe Programa za potpomognuta područja sadrži plan provedbe pojedinih poticajnih mjera, aktivnosti i projekta, potrebna sredstva, izvore i način korištenja sredstava.

(5) Sredstva za provedbu godišnjeg plana provedbe Programa za potpomognuta područja osiguravaju se u državnom proračunu te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(6) Izvješće o izvršenju provedbe Programa za potpomognuta područja iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo podnosi Vladi svake dvije godine.

Mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima**Članak 41.**

(1) Mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima utvrđuju se Programom za potpomognuta područja, odredbama ovoga Zakona te drugih propisa čije odredbe su usmjerene na poticanje razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima.

(2) Središnja tijela državne uprave dužna su prilikom planiranja mjera i projekta za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno voditi računa o učinku pojedine mjere na razvoj potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja sukladno odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave iz članka 37. ovoga Zakona te razvojne posebnosti temeljem kojih su izdvojena određena područja.

(3) Ministarstvo je odgovorno za praćenje provedbe odredbi stavka 2. ovoga članka od strane središnjih tijela državne uprave.

Pomoć za sufinanciranje pripreme i provedbe projekata

Članak 42.

(1) Ministarstvo sukladno proračunskim mogućnostima osigurava stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima i drugim područjima s razvojnim posebnostima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(2) Ministarstvo sukladno proračunskim mogućnostima osigurava odgovarajuća sredstva za sufinanciranje provedbe razvojnih projekata na potpomognutim područjima i drugim područjima s razvojnim posebnostima temeljno financiranim iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(3) Visinu i način dodjele pomoći za sufinanciranje pripreme i provedbe projekata utvrđuje se kroz poseban program koji usvaja Ministar odlukom.

Prihodi od poreza na dobit

Članak 43.

(1) Prihod od poreza na dobit koji se ostvari na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. i II. skupinu iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona, a prihod je države, isplaćivat će se tim jedinicama kao pomoć iz državnog proračuna u visini prihoda od poreza na dobit ostvarenog na njihovom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna, osim jedinicama lokalne samouprave koje prvi puta stječu status potpomognutog područja.

(2) Jedinice lokalne samouprave koje prvi puta stječu status potpomognutog područja, u smislu stavka 1. ovog članka, su one jedinice lokalne samouprave koje nemaju status područja posebne državne skrbi u cijelosti kao ni status brdsko-planinskih područja, ali su Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, broj 158/2013) razvrstane u I. odnosno II. skupinu.

(3) Pomoć iz stavka 1. ovog članka se, jedinicama lokalne samouprave koje prvi puta stječu status potpomognutog područja, isplaćuje na sljedeći način:

- U prvoj godini primjene statusa potpomognutog područja jedinica lokalne samouprave ima pravo na dodjelu pomoći u visini 30% prihoda od poreza na dobit ostvarenog na njezinom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna
- U drugoj godini primjene statusa potpomognutog područja jedinica lokalne samouprave ima pravo na dodjelu pomoći u visini 50% prihoda od poreza na dobit ostvarenog na njezinom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna

- U trećoj godini primjene statusa potpomognutog područja jedinica lokalne samouprave ima pravo na dodjelu pomoći u visini 75% prihoda od poreza na dobit ostvarenog na njezinom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna
- U četvrtoj i svim sljedećim godinama jedinica lokalne samouprave ima pravo na dodjelu pomoći u visini ukupnog prihoda od poreza na dobit ostvarenog na njezinom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna.

(4) Namjena korištenja pomoći iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se zakonom kojim se uređuje izvršavanje državnog proračuna.

Naknada za eksploataciju mineralnih sirovina

Članak 44.

Naknada za eksploataciju mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. i II. skupinu iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona koja je prihod državnog proračuna Republike Hrvatske ustupa se u iznosu od 50% gradu, odnosno općini, a 50% županiji na području kojih se obavlja iskorištavanje, a koristi se namjenski za zaštitu okoliša i prirode te za gospodarski razvitak.

Naknada zbog zaštićenih prirodnih područja

Članak 45.

(1) Jedinice lokalne samouprave na potpomognutim područjima koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno prirodno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja veći od 15.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje prirodnim područjem.

(2) Pravo na naknadu ostvaruje i jedinica lokalne samouprave koja nema status potpomognutog područja ukoliko ima indeks razvijenosti manji od 100% te ukoliko je više od 25% njene površine evidentirano kao zaštićeno prirodno područje u nadležnosti javne ustanove koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja veći od 15.000.000,00 kuna.

(3) Naknada se osigurava iz godišnjeg neto prihoda koji javna ustanova nadležna za upravljanje zaštićenim prirodnim područjem ostvaruje od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja.

(4) Visina naknade se utvrđuje u odnosu na razinu godišnjeg neto prihoda koje ostvaruje javna ustanova od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja i veličinu teritorija jedinice lokalne samouprave koje je evidentirano kao zaštićeno prirodno područje. Ukupna godišnja visina naknade ne može iznositi više od 6,5% neto prihoda koji javna ustanova ostvari u tekućoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja.

(5) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se kao namjenski prihod jedinice lokalne samouprave namijenjen za projekte zaštite okoliša i prirode, razvoj društvene infrastrukture te za gospodarski rast i održivi razvoj.

(6) Odluku o visini naknade, načinu isplate kao i prihvatljivim troškovima povezanih s projektima iz stavka 5. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

(7) Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj u suradnji s ministarstvom nadležnim za zaštitu prirode dužno je osigurati učinkovitu kontrolu korištenja sredstava iz ovoga članka. Ako se u postupku kontrole utvrdi da se sredstva ne koriste sukladno stavku 5. ovoga članka Ministarstvo će uskratiti isplatu daljnjih naknada kao i zatražiti povrat prethodno isplaćenih sredstava koja nisu utrošena u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.

SEDMI DIO

PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje

Članak 46.

(1) Ministarstvo prati provedbu politike regionalnog razvoja i njezinih učinaka na razvoj svih dijelova Republike Hrvatske, a nadležna središnja tijela državne uprave prate provedbu za svoja upravna područja i njihov učinak na razvoj svih dijelova Republike Hrvatske.

(2) Središnja tijela državne uprave dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz očevidnika i druge podatke potrebne za praćenje iz stavka 1. ovoga članka.

Vrednovanje

Članak 47.

(1) Planski dokumenti politike regionalnog razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe.

(2) Postupak vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka provodi se temeljem postupka procjene učinaka provedenih mjera na razvoj.

(3) Detaljniji postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnog razvoja uređuje ministar pravilnikom.

Izvještavanje

Članak 48.

- (1) Središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela kao i trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske podnose izvješće Ministarstvu o učincima provedbe programa iz njihove nadležnosti s učincima na regionalni razvoj do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Ministarstvo će izvješće iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na određenu županiju istoj dostaviti do 31. svibnja tekuće godine.
- (3) Županija podnosi godišnje izvješće Ministarstvu o rezultatima provedbe županijske razvojne strategije najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (4) Veliki grad koji je nositelj izrade strategije razvoja za urbano područje podnosi godišnje izvješće Ministarstvu o rezultatima provedbe strategije razvoja urbanog područja najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (5) Ministarstvo podnosi Vladi izvješće o rezultatima provedbe politike regionalnog razvoja najkasnije do 1. studenoga tekuće godine za prethodnu godinu.
- (6) Vlada Republike Hrvatske podnosi godišnje izvješće Hrvatskom saboru o rezultatima provedbe razvojne politike najkasnije do 1. prosinca tekuće godine za prethodnu godinu.

Provedba i nadzor

Članak 49.

- (1) Ovaj Zakon provode nadležna ministarstva, svako u skladu sa svojim djelokrugom utvrđenim posebnim zakonom.
- (2) Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

OSMI DIO

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 50.

- (1) Uredbu iz članka 21. stavka 4. i članka 27. stavka 6. i članka 28. stavka 6. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Uredbu iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske će donijeti najmanje 18 mjeseci prije početka novog višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije.

- (3) Odluku iz članka 45. stavka 6. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Odluku iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona
- (5) Pravilnik iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Pravilnik iz članka 18. stavka 6. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona
- (7) Pravilnik iz članka 26. stavka 10. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (8) Pravilnik iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (9) Pravilnik iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (10) Smjernice iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona Ministarstvo će izraditi u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (11) Smjernice iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona Ministarstvo će izraditi u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (12) Dugoročne strateške podloge iz članka 11. stavak 4. ovoga Zakona Ministarstvo će pripremiti najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (13) Statut Agencije i drugi akti Agencije iz članka 20. ovoga Zakona uskladit će se s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 51.

- (1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 153/2009) i svi podzakonski propisi koji su doneseni na temelju tog zakona.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka Uredba o indeksu razvijenosti (Narodne novine, broj 158/2013) ostaje na snazi do donošenja nove Uredbe u skladu s odredbom članka 50. stavak 2. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovog članka Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, broj 158/2013) ostaje na snazi do završetka višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije 2014.-2020.

Stupanje na snagu

Članak 52.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2015.

KLASA:
Zagreb,

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Članak 1. određuje djelokrug Zakona.

Uz članak 2.

Utvrđuju se temeljni ciljevi politike regionalnoga razvoja, čiji je glavni instrument Zakon o regionalnom razvoju (dalje u tekstu: Zakon). Uz Zakon potrebno je i izgraditi i jačati institucionalne kapacitete na svim razinama, osmisliti i razraditi konkretne mjere za poticanje razvoja, itd.

Uz članak 3.

Definiraju se temeljni pojmovi na području politike regionalnog razvoja. Ovim se člankom nastavlja tendencija Zakona o regionalnom razvoju („Narodne novine“, 153/2009) k nomotehničkom ujednačavanju jezičnog izričaja s ciljem stvaranja zajedničkog okvira razumijevanja problematike regionalnoga razvoja.

Uz članke 4.-10.

Navedenim se člancima definiraju temeljna načela u upravljanju politikom regionalnoga razvoja. Pored toga, ona trebaju poslužiti lakšem razumijevanju smisla zakonskog teksta i tumačenju pojedinih odredbi radi lakše primjene zakonskih rješenja u praksi. Navedena načela odražavaju temeljne principe za upravljanje strukturnim instrumentima EU, ali i specifične hrvatske okolnosti u kojima se odvija upravljanje politikom regionalnoga razvoja.

Uz članak 11.

Iz ovog članka jasno je vidljivo da se cjelokupna materija planiranja regionalnoga razvoja sustavno uređuje u jednom općem propisu. Člankom je zasnovan pravni temelj za niz planskih dokumenata koji moraju biti u međusobnom suglasju, na način da dokumenti politike regionalnoga razvoja niže razine budu usklađeni s planskim dokumentima više razine. Stvara se mogućnost usuglašenog i sustavnog planiranja razvojnih aktivnosti kroz nekoliko planskih dokumenata. Na razini središnje državne uprave to je Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske, dok županijska razvojna strategija i strategija urbanih područja predstavljaju dokumente nižeg ranga. Planski dokumenti politike regionalnoga razvoja donose se za vremensko razdoblje sukladno višegodišnjem financijskom okviru kohezijske politike. Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj je zakonskim tekstom obvezno smišljeno planirati politiku regionalnoga razvoja za razdoblje od najmanje petnaest godina.

Uz članak 12.

Člankom se utvrđuje Strategija kao temeljni dokument regionalnog razvoja Republike Hrvatske u materijalnom i provedbenom smislu. Strategija je planski dokument u funkciji onih strateških dokumenata koji se donose sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje državni proračun. Višegodišnji programi za poticanje regionalnoga razvoja određeni su kao osnova za daljnje aktivnosti, financijske izvore, odgovorna tijela i ostale elemente bitne za provedbu programa čime je stavljen naglasak na dugogodišnje planiranje i promišljanje razvoja.

Operativnu izradu strategije na sebe preuzima ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Uz članak 13.

Člankom se uređuje županijska razvojna strategija kao temeljni planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave, a mora biti donesena uz pozitivno mišljenje partnerskog

vijeća županije. Tim se dokumentom određuju osnovni pravci županijskog razvoja jedne ili više jedinica regionalne (područne) samouprave i istovremeno osigurava suglasnost i razrada nacionalnih ciljeva i prioriteta razvoja. Plan razvojnog programa koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju obvezu donijeti sukladno zakonu kojim se uređuje proračun mora biti usklađen s županijskom razvojnou strategijom.

Uz članak 14.

Člankom se definira način učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnoga razvoja s naglaskom na gradove. Izvršena je podjela urbanih područja na četiri urbane aglomeracije te veća odnosno manja urbana područja. U određivanju granica urbanih aglomeracija sudjeluje ministar nadležan za regionalni razvoj uz suradnju jedinica lokalne samouprave i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za prostorno uređenje. Središta urbanih aglomeracija su određena sukladno broju stanovništva, jer su četiri navedena grada jedini na posljednjem popisu stanovništva provedenom 2011. godine imala više od 100.000 stanovnika.

Razdioba urbanih područja izvršena je prema statističkim podacima posljednjeg popisa stanovništva i to na način da veća urbana područja imaju više od 35.000 stanovnika, a nisu uključena u urbane aglomeracije. Manja urbana područja imaju manje od 35.000 stanovnika s daljnjim uvjetom da središta naselja imaju više od 15.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija. Ako dva ili više urbanih područja zemljopisno graniče čine jedinstveno urbano područje.

Uz članak 15.

Člankom se uređuje strategija razvoja urbanih područja kao temeljni planski dokument niže razine. Za operativnu izradu zadužen je grad, središte urbanog područja, čije predstavničko tijelo treba usvojiti strategiju uz prethodno pribavljeno mišljenje svih jedinica lokalne samouprave tog urbanog područja.

Načelo partnerstva i suradnje s partnerskim vijećem urbanog područja neizostavna je premisa prilikom donošenja strategije.

Uz članak 16.

Članak propisuje ustrojavanje središnje elektroničke baze razvojnih projekata koju, na temelju prijedloga razvojnih projekata koje dostavljaju njihovi nositelji, vodi ministarstvo nadležno za regionalni razvoj. Provedbena pitanja vezana uz središnju bazu urediti će se Pravilnikom.

Uz članak 17.

Članak stvara pravni temelj za koordinaciju sveukupnog planiranja i upravljanja regionalnim razvojem. Na normativnoj se razini oblikuje temeljna institucionalna struktura za ostvarivanje tog cilja i to putem Vijeća za regionalni razvoj i Agencije za regionalni razvoj. Kao glavni nositelj politike regionalnoga razvoja određuje se ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Uz članak 18.

Člankom se postavlja pravni temelj osnivanja Vijeća za regionalni razvoj koje provodi načelo partnerstva uključivši među svoje članove predstavnike ministarstva nadležnog za regionalni razvoj, ministarstva nadležnog za prostorno uređenje, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, člana saborskog odbora za regionalni razvoj, predstavnike znanstvene i stručne zajednice te predstavnike ostalih javnopravnih tijela od posebne važnosti za regionalni razvoj.

Normativnom odredbom uređen je aktivni doprinos jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u razvoju i poboljšanju politike regionalnoga razvoja. Kako bi Vijeće zadržalo potrebnu razinu stručnosti te bilo u stalnoj vezi s nadležnim ministarstvom, ministarstvo za

regionalni razvoj administrira rad Vijeća, dok će ostala detaljna pitanja vezana uz Vijeće biti propisana Pravilnikom.

Uz članak 19.

Člankom je definirana nadležnost Vijeća.

Uz članak 20.

Člankom je određen status Agencije kao javne ustanove čija je djelatnost usmjerena na provođenje aktivnosti i mjera predviđenih Strategijom razvoja Republike Hrvatske. Ovim se člankom širi djelokrug Agencije i na druge aktivnosti na zahtjev Ministarstva, djelatnosti određene ovim Zakonom te poslove koji su joj propisani aktom o osnivanju. Nadzor nad zakonitošću rada Agencije vrši ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Uz članke 21. - 22.

Kroz Partnersko vijeće statističke regije operacionalizira se načelo partnerstva i suradnje dionika ključnih za razvoj statističke regije.

Partnersko vijeće je savjetodavni organ koji pomaže u određivanju ciljeva razvoja regije za koju je osnovano te u skladu s time predlaže strateške projekte te vodi brigu o njihovoj provedbi. Člankom se proširuje mogućnost djelovanja Partnerskog vijeća kroz niže ustrojbeno tijelo – Partnersko vijeće zajednice. Ono se osniva na inicijativu najmanje tri županije unutar pojedine statističke regije.

Operativna procesna pitanja rada Partnerskih vijeća i podvijeća urediti će se uredbom.

Člankom se određuju i subjekti – članovi Partnerskih vijeća statističke regije.

Uz članak 23.

Da bi se, na razini statističke regije, politika regionalnoga razvoja provodila koordinirano i sukladno Zakonu ministarstvo nadležno za regionalni razvoj može sklopiti razvojni sporazum za najmanje tri jedinice lokalne područne (regionalne) samouprave i gradove središta urbanih područja. Na poziv nadležnog ministarstva sporazumu se mogu priključiti i druga javnopravna tijela kako bi se što lakše ostvarili ciljevi politike regionalnoga razvoja. Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj koordinira pripremu razvojnog sporazuma.

Uz članak 24.

Posebno se uređuje uloga jedinica područne (regionalne) samouprave pri planiranju razvoja te se propisuje obveza suradnje s jedinicama lokalne samouprave sa svoga područja kao i s ostalim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

U svrhu koordinacije poticanja regionalnoga razvoja predviđeno je osnivanje regionalne razvojne agencije. Ustrojstvo te agencije bilo kao trgovačkog društva, javne ustanove ili upravnog tijela ostavljeno je na izbor osnivaču.

Mogućnost sudjelovanja u osnivanju i vlasništvu razvojne agencije člankom je dana i velikim gradovima odnosno gradovima sjedištima županija i jedinicama lokalne samouprave s područja županije kao i drugim javnopravnim tijelima.

Člankom se posebno uređuje obveza osnivača i vlasnika regionalnih koordinatora u pogledu osiguravanja financijskih sredstava za njihov rad.

Uz članak 25.

Člankom su taksativno nabrojani poslovi od općeg gospodarskog interesa koje obavljaju regionalni koordinatori. Osim člankom navedenih poslova regionalni koordinatori mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirani.

Uz članak 26.

Članak predviđa provođenje akreditacijskog postupka od strane Agencije, na temelju čije će obrazložene preporuke Ministarstvo izdati akreditaciju ili donijeti rješenje kojim se odbija suglasnost za zadržavanje ili stjecanje statusa regionalnog koordinatora.

Osim preporuke Agencije, o sposobnosti regionalnih koordinatora za učinkovito i djelotvorno poslovanje pribavlja se i neovisno vanjsko mišljenje. Akreditacija koju regionalni koordinatori ishode vremenski je ograničena za razdoblje sukladno trajanju višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije, a može uslijed izmijenjenih okolnosti koje dovode u pitanje učinkovito i djelotvorno ispunjavanje zadaća biti i preispitana. Protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 27.

Članak uređuje osnivanje županijskih partnerstva koje osnivaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Kroz županijska partnerstva operacionalizira se načelo partnerstva i suradnje različitih dionika s područja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, brinući se o interesima stanovništva. Županijsko partnerstvo je savjetodavni organ pri izradi županijske razvojne strategije, utvrđivanju i odabiru prioriteta razvoja i strateških projekata, a sudjeluje i u nadzoru i praćenju provedbe.

Uz članak 28.

Slijedeći ustrojavanje partnerskih vijeća na razini statističke regije i županije i za urbana područja uvode se partnerske vijeća. Inicijator njihova osnivanja je jedinica lokalne samouprave koja je nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja. Partnersko vijeće i ovdje služi kao savjetodavni organ pri izradi strategije razvoja, utvrđivanju i odabiru prioriteta razvoja i strateških projekata, a sudjeluje i u nadzoru i praćenju provedbe.

Određen je sastav urbanih vijeća, dok će se sva provedbena pitanja urediti uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 29.

Članak predviđa osnivanje lokalne razvojne agencije na razini jedinica lokalne samouprave i to kao javne ustanove ili trgovačkog društva u javnom vlasništvu. Osnivači i vlasnici mogu biti jedna ili više jedinica lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave koje na svom području imaju odabranu lokalnu akcijsku grupu (LAG) mogu koordinaciju i poticanje lokalnog razvoja provoditi putem LAG-a.

Uz članak 30.

Člankom su taksativno nabrojani poslovi od općeg gospodarskog interesa koje obavljaju lokalne razvojne agencije. One mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirane.

Uz članak 31.

Objedinjeni i centralizirani upisnik županijskih i lokalnih razvojnih agencija vodi ministarstvo nadležno za regionalni razvoj. Ministarstvo nadležno za poljoprivredu dužno je podatke o LAG-ovima dostaviti na znanje ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj.

Uz članke 32. - 35.

Navedeni članci uređuju objektivizirani indeks razvijenosti na osnovi kojeg se mjeri razvijenost svih jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave. Ocjenjivanjem stupnja razvijenosti i razvrstavanjem obuhvaćene su sve jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave s ciljem utvrđivanja njihovog gospodarskog i društvenog zaostajanja za

nacionalnim prosjekom. Ocjenjivanje stupnja razvijenosti provodi se u godini prije početka novog proračunskog razdoblja Europske unije, a svrha tog vezivanja za financijske okvire Europske unije je precizno određivanje stupnja razvijenosti pojedinih područja Republike Hrvatske kako bi se prema tome oblikovale mjere poticanja razvoja. Radi praćenja stupnja razvoja ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj je dodijeljena aktivna uloga u prikupljanju podataka iz očevidnika i evidencija koje vode tijela državne uprave i druga javnopravna tijela s ciljem redefiniranja i preispitivanja dodijeljenog statusa.

Nakon što jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno stupnju razvijenosti, budu razvrstane u jednu od pet skupina taj status zadržavaju za vrijeme trajanja financijskog okvira EU prije čijeg stupanja na snagu je stupanj razvijenosti dodijeljen.

Uz članke 36. - 37.

Na temelju modela ocjenjivanja stupnja razvijenosti utvrđuju se potpomognuta područja. Riječ je o područjima koja u društvenom i gospodarskom smislu zaostaju za nacionalnim prosjekom Republike Hrvatske bilo zbog svoje geografske pozicioniranosti, demografskih specifičnosti i/ili izloženosti ratnim djelovanjima. Zakonom se utvrđuju dvije temeljne kategorije potpomognutih područja, a to su jedinice područne (regionalne) samouprave (županije) i jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine). Odluku o razvrstavanju donosi Vlada Republike Hrvatske na temelju kriterija propisanih ovim Zakonom i podzakonskim propisom (uredbom) na temelju prethodno provedenog postupka ocjenjivanja stupnja razvijenosti.

Uz članak 38.

Člankom je određeno prijelazno razdoblje za one jedinice lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave za koje se u godini prije početka novog višegodišnjeg financijskog okvira EU utvrdi da ne ispunjavaju uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja. Kako ne bi došlo do naglog ukidanja prava i povlastica koje potpomognuta područja uživaju predviđeno je trogodišnje razdoblje isključivanja u kojem će se omjer prava postepeno smanjivati.

Uz članak 39.

Člankom se uvodi dodatni dokument u funkciji razvoja regionalne politike kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od četiri godine – Program poticanja regionalne konkurentnosti. Program se, također, naslanja na Strategiju regionalnoga razvoja Republike Hrvatske, rezultate regionalnoga indeksa razvijenosti te drugih analitičko strateških podloga.

Osim Programa, kao višegodišnjeg dokumenta, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj je dužno u propisanom roku nakon usvajanja državnog proračuna donijeti godišnji plan provedbe programa konkurentnosti. Godišnjim se planom detaljnije razrađuje plan ostvarivanja mjera poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja u skladu s državnim proračunom i drugim izvorima u skladu sa zakonom.

Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj svake dvije godine izvještava Vladu Republike Hrvatske o provedbi Programa.

Uz članak 40. - 41.

Člankom se uvodi dodatni dokument u funkciji razvoja regionalne politike kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od četiri godine – Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima. U cilju uspješnog provođenja regionalne politike na ovim područjima Program predviđa mjere i projekte za poticanje razvoja kao i sve bitne dijelove i dionike provedbe. Osim Programa, kao višegodišnjeg dokumenta, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj je dužno u

propisanom roku nakon usvajanja državnog proračuna donijeti godišnji plan provedbe programa za potpomognuta područja. Godišnjim se planom detaljnije razrađuje plan ostvarivanja mjera poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja u skladu s državnim proračunom i drugim izvorima u skladu sa zakonom.

Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj svake dvije godine izvještava Vladu Republike Hrvatske o provedbi Programa.

Uz članak 42.

Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj pruža stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima i drugim područjima s razvojnim posebnostima ukoliko se provedba takvih projekata planira financirati iz fondova EU.

Uz članak 43. – 45.

Člancima se određuju mjere za pomoć i poticanje bržeg razvoja određenih potpomognutih područja jačanjem fiskalnih kapaciteta. Jedinice lokalne samouprave raspoređene u I. i II. skupinu sukladno članku 35. stavku 1. ovog Zakona imaju pravo na isplatu poreza na dobit koji se ostvari na njihovom području. Članak 43. razlikuje dvije vrste jedinica lokalne samouprave raspoređenih u I. odnosno II. skupinu, ovisno kada su taj status stekle. Slijedom ovakve podjele, jedinice lokalne samouprave koje ovaj status stječu prvi put ovim Zakon pomoć iz državnog proračuna dobivat će postupno, tijekom tri godine, a istekom četvrte i svake sljedeće godine pomoć će dobivati u punom iznosu.

Člankom 44. utvrđuje se ustupanje od strane države njenog dijela iz naknada za eksploataciju mineralnih sirovina za proizvodnju građevnog materijala u korist jedinica lokalne samouprave I. i II. skupine i županija kojima one pripadaju na jednakim iznosima od 50%.

Sredstva ostvarena temeljem ovih članaka jedinice lokalne samouprave moraju trošiti namjenski.

One jedinice lokalne samouprave koje se nalaze na potpomognutim područjima, a na svom teritoriju imaju zaštićene dijelove prirode čijim se korištenjem ostvaruju značajni financijski prihodi, imaju pravo na novčanu naknadu. Naknadu im isplaćuje javna ustanova zadužena za upravljanje zaštićenim prirodnim područjem, a jedinica lokalne samouprave su je dužne namjenski koristiti. Visinu naknade, koja ne može iznositi više od 6,5% neto prihoda koji javna ustanova ostvari u tekućoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog prirodnog područja, propisat će Vlada Republike Hrvatske Uredbom.

Uz članak 46.

Iako je glavna uloga aktivnog praćenja provedbe politike regionalnoga razvoja i njezinih učinaka dodijeljena ministarstvu nadležnom za regionalni razvoj ovim se člankom definira i dužnost ostalih tijela središnje državne uprave da ovisno o upravnom području prate učinak na razvoj svih dijelova Republike Hrvatske. Osim praćenja, središnja tijela državne uprave dužna su upoznati ministarstvo nadležno za regionalni razvoj s postojećim evidencijama iz njihove nadležnosti s ciljem konkretnije i sveobuhvatnije kontrole.

Uz članak 47.

S obzirom na važnost pozicioniranja regionalnoga razvoja u ukupnom razvoju države od iznimne je važnosti planske dokumente vrednovati u svim fazama – tijekom izrade, provedbe te rezultate provedenih mjera. Pravilnikom ministarstva nadležnog za regionalni razvoj odredit će se detaljniji postupak i metodologija vrednovanja.

Uz članak 48.

Svaka razina provedbe razvojne strategije dužna je obavještavati na godišnjoj osnovi ministarstvo nadležno za regionalni razvoj, koje potom objedinjeno izvješće dostavlja Vladi Republike Hrvatske, koja ga u konačnici šalje na usvajanje Hrvatskom saboru.

Uz članak 49.

Članak definira obavezu svih tijela središnje državne uprave u provedbi ovoga Zakona dok će nadzor nad provedbom vršiti ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Uz članak 50. – 52.

U prijelaznim i završnim odredbama uređeno je donošenje novih podzakonskih akata u skladu s novim Zakonom o regionalnom razvoju. Stupanjem na snagu novog Zakona 1. siječnja 2015. prestaje važiti Zakon o regionalnom razvoju (Narodne novine, broj 153/2009) kao i svi podzakonski akti doneseni u svrhu provedbe tog zakona. Iznimno, na snazi ostaju Uredba o indeksu razvijenosti (Narodne novine, broj 158/2013) kao i Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, broj 158/2013) čije se važenje veže za višegodišnji financijski okvir Europske unije.